

מסורת הש"ס

מבוי שהוא גבוה פרק ראשון עירובין

טז.

עין משפט
נר מצוה

(א) חוספתא דכלאס ס"ד
ה"ב (ג) (לשילי ח): חוספתא
דכלאס פ"ד ה"ג (ג) (ג) (ג)
ל. (ד) (ד) (ד) (ד) (ד) (ד)
כנגד הפירי' כיון דהי' עומד
חשוב כמו כפרון מרובה דלא
מיתער כנגד העומד ובהדיא
תנן בחמשת כלאים גדר
לבוד. וחלוקת רבנן ורבין
שמעון בן גמליאל בזו
הברייתא האמורה בחולות
הפרק. היתה קדושה
מסוכת א' חליות פחות
מ' אין צריך קידה אחת.

קב א מ"י ס"ז חל'
נלכס הלכס טו
טו"ש י"ד ס"י חל' טו
מח:
קב ב מ"י ס"ז חל' טו
טו"ש ס"ט ס"ט חל' טו

רב ניסים גאון

מנ רבנן היא דאמי' פחות
מנ אמי' לבוד. אהאן
לרבן שמעון בן גמליאל
דאמי' פחות מנ אמי'
לבוד. וחלוקת רבנן ורבין
שמעון בן גמליאל בזו
הברייתא האמורה בחולות
הפרק. היתה קדושה
מסוכת א' חליות פחות
מ' אין צריך קידה אחת.

רבינו חננאל

עד ובלבד שלא יהא בין
גמל לגמל כמלא גמל כד'
דוחין הכא נמי כמלא
נכנס [ויצא]. ת"ש
במצאות אומר של' מידות
במצאות. כל שהוא
פחות משלשה צריך שלא
יהא בין זה לזה שלשה.
שלא יודק הגדי בבית
דאמי'. כל שהוא שלשה
רשע. כל שהוא שלשה
מארכבא ועד ארבעה.
צריך שלא יהא בין זה
לזה כמלא. שלא יהא
פרוץ כעומר. ואם היה
פרוץ מרובה על העומד
אף כנגד העומד אסור. כל
שהוא [וארבעה].
מארכבא ולמעלה עד
עשרה. צריך שלא יהא
בין זה לזה כמלא. בין
זה לזה כעומר. ואם היה
פרוץ כעומר מרובה על
העומד אסור. ואם היה
עומד מרובה על הפרוץ
אף כנגד (עומר אסור)
הפרוץ נמי מותר. ופרצה
יותר מעשר אסור. והיו לו
קנים מורקין ועשה להן
פאה מלמעלה אפילו
ביותר [מן] מותר. קמני
מיתא רישא. כל שהו
שלשה ומשלשה ועד
ארבעה צריך שלא יהא
בין זה לזה כמלא. בין
זה לזה כעומר. קשיא
לרב ספא. ודחי' כמלא
נכנס ויצא שהיו יותר
כמעט. ואמרין הכי נמי
ספחבא דבמלואו יתר
הוא כמעט. מדקמי' ארבע
היה פרוץ מרובה על
העומד. פרוץ מרובה על
העומד הוא דאסור. והא
כעומר מותר. ואמרין
רישא קשיא לרב הונא
בריה דרב יהושע. וספא
קשיא לרב ספא. ושניין
להו ופשיטא. ה"א.
ואמרין בסלמא לרב
ספא מוקים לה לרישא כל
שהו פחות משלשה צריך
שלא יהא בין זה לזה
שלשה. שאם היה העומד
פחות משלשה והפרוץ
שלשה אסור. שנספא
הפרוץ מרובה על העומד
לפיכך אסור. הא זה כמו
על העומד בין שהפרוץ
אני שלשה טפחים אלא
פחות מותר. ומצינו
דקמי' צריך שלא יהא בין
זה לזה כמלא מוקים לה
כמלא נכנס ויצא שהוא
יותר כמעט. הא זה כמו
זה מותר. כיוס הכי לא
מערב וחי' להו. ורישא

דאין זה סוגיית הש"ס דמשני במעדיף ואינו חושש על קשייתו ועוד
קשה דפי' דכרנא אס' היו נותנין שמי נותנין ערב ואיכא ספק כשר
טפי ובפ"ק דסוכה (ד' ט'): מנן גבי העושה סוכתו מחמת האילן אס' היה
הסוכן הרבה מהן או שאלן כסירה ומקו' לה בגמרא כשחננין ופ"ה

שם כשעירבן ואין ניכר אחריו פסול
ואיזהו כשר ועוד דדוקא הוא דאמוראי
מקמי' אליבא דמ"ד פרוץ כעומד
אסור דלא ק"ל הכי ועוד דלא
פרוץ כעומד כי מוקי' נמי ביולא
ונכנס גבי שירא והא אפשר לנמס'
והתם ליכא לשניי' לרנא כי הכא
ונראה כגירסת ר"ח דגרס והא' אי
אפשר לנמס' שיתוס' כל האויר
וונמס' שאין הכשר מרובה על האויר
ועל הפסול או אפי' כמוהו ופרין
לכיו' עלמא ומשני ר' אחי' במעדיף
שכודאי יתוס' כל האויר ורנא אס'
אפי' תימא שאינו מעדיף אס' חור
נותנין שמי נותנין ערב ולא נסחס' כל
האויר אצל און לפרש דדוקא כעניין
זה אהני לרנא ולא במעדיף דגזר
דילמא לא יעדיף דככל הפסחים גרסי'
בפ"ק דסוכה (ד' ט'): רנא אמר אפי'
תימא בשאינו מעדיף:

מארכבא עד עשר גרסי' ולא
גרסינן עד ארבע
אמות: **אימא סיפא** ב"ה שהוא
ש"ששה ובג' ועד ד' ב'. סיפא גופה
היה יכול להקשות דלא אמאי כרבנן
דקאמר הש"ס מדלא מתייר עומד
שלשה כנגדו וכרש"ג נמי לא אמאי
מדקאמר וזריך שלא יהא בין זה לזה
כמלאו ולרש"ג אפי' יותר ממלאו און
כך כלום כיון דליכא ד' כלנוד דמי
אלא כך דרך הש"ס שמתחיל קושיא
מרישא כיוסיל וכה"ג איכא פ' כירה
(ד' ט'): גבי חמין שסוחמו בשבת:¹
והלכתא

דתנא רישא פרוץ מרובה על העומד תנא סיפא עומד מרובה על הפרוץ
רישא לרב הונא בריה דרב יהושע לא קשיא אידי דבעי למיתני סיפא
עומד מרובה על הפרוץ תנא רישא פרוץ מרובה על העומד בשלמא
לרב פפא משום הכי לא עריב להו ותני להו אלא לרב הונא בריה דרב
יהושע ליערבינהו וליתננהו כל שהוא פחות משלשה ושלשה צריך שלא יהא
בין זה לזה שלשה משום דלא דמי פסולא דרישא לפסולא דסיפא פסולא דרישא
כדי שלא יודק הגדי בבית אחת פסולא דסיפא שלא יהא פרוץ כעומד
פחות משלשה מני רבנן היא דאמרי' פחות משלשה אמרין לבוד שלשה
לא אמרין לבוד אימא סיפא כל שהוא שלשה ומשלשה ועד ארבעה
אהאן

והכי משמע ברייתא כל שהוא ג' ומג' ועד
ד' צריך שלא יהא בין זה לזה מילואו נכנס ויואל' דהוה ליה פרוץ מרובה וס' היה פרוץ מרובה
על העומד אף כנגד העומד אסור והואיל והוקף בדבר שאינו חשוב שאין בו רוח ד': אידי דנפא רישא פרוץ מרובה על העומד.
אסור דלא קמי' דלא קמי' לה לגלוי' אמלאו דלאו מלמס' קאמר דקמ"ל הא כעומד מותר אף כנגד הפרוץ: **ספא סיפא עומד מרובה**
על הפרוץ. אע"ג דלא אינטריך ליה דהא מגופה שמעת מינה דאפי' יס עומד כפרוץ שרי מדתנא ליה שלא יהא פרוץ כעומד
ותרנין לה כיוס' ויואל' הא כנמס' שרי וכ"ש עומד מרובה על הפרוץ אלא משום רישא תנא סיפא ולא משום למידק מינה הא
כפרוץ אסור: **רישא לרב הונא לא קשיא אידי דבעי למיתני סיפא עומד מרובה על הפרוץ**. דאמר [נס] פרוץ כעומד אסור אפי' כנגד העומד: **ליערב**. ג' כדאי
הא כפרוץ אסור: **תני נמי רישא פרוץ מרובה על העומד**. אע"ג דלא אינטריך דהא אפי' כעומד נמי אסור: **כשלמא לרב ספא**. דאמר [טו]:
פרוץ כעומד מותר: **משום הכי לא עריב**. ג' כדאי פחות מג' ולמיתני כל שהוא פחות מג' וי' צריך שלא יהא בין זה לזה ג' דלא מני' למיתר
צריך שלא יהא בין זה לזה ג' דכיון דעומד ג' לא איכפת לן אי פרוץ נמי ג' דהא פרוץ כעומד מותר ומשום הכי אפשר ליתנייה גבי
פחות מג' למיתנא ביה כמלאו דליהוי משמע כנכנס ויואל' **אלא לרב הונא**. דאמר [נס] פרוץ כעומד אסור אפי' כנגד העומד: **ליערב**. ג' כדאי
פחות מג' וליתני צריך שלא יהא בין זה לזה ג' טפחים: **משום דלא דמי פסולא**. דפחות מג' לפסולא דג' דפסולא דפחות מג' לא היה
מני' למיתני בפרוץ מרובה על העומד דכל כמה דלא היה פרוץ ג' אע"ג דעומד טפח ופרוץ טפחים כשר ומכי מטא פרוץ לשלשה אשמעי'
דכאי מקרי פרוץ משום יודק גדי: **פסולא דסיפא**. היכא דעומד ג' לא מפסיל משום דקור גדי דאי היה עומד מרובה לא היה
חיישין לגדי אלא משום מאי מפסיל בפרוץ ג' משום דהוי פרוץ כעומד ותנא לנאמרי' מדות דמחילא קאמי' ומכי מני' לתדע' טעמיה
ולמתלייה בפסולא אחריתא תנייה: **פחות מג' מני רבנן היא**. מדקא מפליג בין פחות מג' לג' ש"מ רבנן היא דמפלגי נמי בין
פחות מג' לג': **אימא סיפא כל שהוא ג' ומג' ועד ד'**. מדקא מפליג בין פחות מג' לד' דקאמר פחות מג' אס' פרוץ יתר עליו
אף כנגד העומד אסור וד' גופיה קמי' סיפא דמתיר כנגדו ואף על גב דפרוץ יתר עליו ש"מ רבן שמעון בן גמליאל היא:

אהאן

אפילו פרוץ מרובה על העומד שרי. ומצינוהו א' הוי פרוץ מרובה אסור. אלא לרב הונא בריה דרב יהושע דלא שני שלשה ולא שני פחות משלשה פרוץ כעומר אסור. ליערבינהו וליתנייהו כל שהן פחות משלשה
ושלשה צריך שלא יהא בין זה לזה כמלאו (וי' שלשה). ודחינן רישא דקמי' פחות מג' תחת לבודין. סיפא דקמי' כל שהוא ארבעה ומארכבא ועד ארבעה) אמות ועד עשר תורת מחיצה משום הכי לא מתי' ליה.

